

N:o 11.

Ank. till Riksd. Kansli den 10 Mars 1880, kl. 11 f. m.

Andra Kammarens Andra Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 5, i anledning af väckt motion om aflåtande af underdånig skrivelse till Kongl. Maj:t, med anhållan om ändring af 1 § i Kongl. Förordningen den 21 Mars 1844 om förbud mot lotteriinrättningar.

Uti en inom Andra Kammarerna väckt och till Utskottet hänvisad motion, N:o 64, har Herr *Adlercreutz* hemställt, att Riksdagen måtte hos Kongl. Maj:t anhålla, att § 1 af Kongl. Förordningen af den 21 Mars 1844 om förbud mot lotteriinrättningar måtte på så sätt förändras, att dess nuvarande ordalydelse:

»Lotteri må ej af någon inrättas och öppnas för allmänheten; och vare ej heller tillåtet att för egen eller annans räkning utbjuda eller afyttra lotter till penningars eller annan lös eller fast egendoms bortlottande inom eller utom riket.»

ändras sålunda:

Lotteri må ej af någon inrättas och öppnas för allmänheten. *Under lotteri inbegripes hvarje företag, så anordnad, att en på lottdragning eller annan likartad tillfällighet beroende möjlighet erbjuder en eller flere deltagare att utöfver de fördelar, som hvarje deltagare tillkomma, undfå en särskild vinst.*

Ej heller vare tillåtet att för egen eller annans räkning utbjuda eller afyttra lotter till penningars eller annan lös eller fast egendoms bortlottande inom eller utom riket, eller att i öfrigt till lotteriföretags genomförande lemna sin medverkan.

Genom ett sådant tillägg till nu gällande lagbestämmelser anser den ärade motionären att en dam borde kunna sättas emot en mängd lotteriföretag, och särskildt dem, som anknyta sig till litterär förläggareverksamhet, hvilka nu bedrifvas på sidan om gällande lagbestämmelser och utöfva ett skadligt inflytande såväl inom litteraturens område, som äfven i andra afseenden.

Utskottet, som i allo delar den i motionen uttalade åsigten om skadligheten utaf nära nog hvarje slag af lotteri, kan ej annat än gifva den ärade motionären rätt äfven deruti, att lotterispel på senare tiden börjat allt mer och mer bedrifvas i förening med litterär förläggareverksamhet. Huru allmänt detta förfaringssätt numera är, visar sig bäst deraf, att enligt hvad Utskottet har sig bekant, ej mindre än 7 eller 8 tidskrifter för närvarande utgifvas endast i hufvudstaden, hvilkas redaktioner utlofva vinster och premier, bestående af penningar, skrifter, taflor, lottsedlar i utländska lotteriinrättningar eller andra varor, stundom till ganska stort värde, hvilka genom lottdragning kunna komma prenumeranterna till del. Om också, såsom erfarenheten visat, dylika industriföretag icke kunna under nu gällande lagbestämmelser träffas af rättvisans arm, så är likvisst otvifvelaktigt att de till sin natur och beskaffenhet äro att hänföra till lotterispel.

Af innehållet, stilen och utstyrseln hos flera af ofvannämnda tidskrifter, synes äfven framgå, att de hufvudsakligen äro afsedda för de mera obemedlade och okunniga bland vårt folk, och häruti ligger utan tvifvel en fara, att desto flera, därade af de lockande förespeglningarne om vinster, skola låta narra sig att, ej så mycket af begär efter kunskaper, som fastmera af vinningslystnad, på dylika tidskrifter offra mer än deras förmögenhetsvilkor tillåta. Men äfven om så icke skulle vara, så är det dock tydligt, att hvarje dylik tidskrifts innehåll icke gerna kan utgöra full valuta för prenumerationsmedlen, utan att de prenumeranter, som icke erhålla vinster, göra förlust till förmån för dem, som gynnade af lyckan erhålla sådana. Om åter kostnaderna för de utlottade vinsterna användas på tidskrifterna, så skulle dessa derigenom kunna göras större och bättre till sitt innehåll; hvarom icke, så skulle de med samma storlek och innehåll, de nu hafva, kunna säljas billigare.

Utom det här ofvan antydda slaget af lotteri förekommer äfven ett annat, som består deruti, att man vid förevisandet af t. ex. sällsynta djur, panoramor och dylikt, utdelar vinster på inträdesbiljetterna. Sådant oskick eger vanligen rum vid de folknöjen, som mot betalning arrangeras under

marknader eller vid andra tillfällen, då stora folksamlingar komma tillhopa, och har tyvärr visat sig ega en sådan dragningskraft på allmänheten, synnerligen på barn och ungdom, att det ofta händer att samma person köper flera biljetter efter hvarandra endast i den afsigt och förhoppning att kunna erhålla någon större vinst.

Utskottet anser sig behöfva anföra flera bevis derpå, att lotterispel, trots lagen af den 21 Mars 1844, verkligen existerar i vårt land samt att det är högeligen af nöden att något snart göres för stärfjande af ett ofog, som synes vilja gripa allt mer och mer omkring sig.

Då slutligen den af den ärade motionären föreslagna förändrade lydelsen af § 1 af Kongl. Förordningen af den 21 Mars 1844 synes ega ett stort företräde framför nu gällande lagbestämmelser i detta afseende, och då man sålunda har anledning att hoppas att densamma, om den kan blifva lag och synnerligen om det tillägg i 3 § Tryckfrihetsförordningen, som af samma motionär föreslagits (motion N:o 65), derjemte kan lyckas vinna Riksdagens och Regeringens godkännande, skall blifva ett verksamt medel till hämmande af lotteriofoget i vårt land, så får Utskottet med tillstyrkan af Herr Adlercreutz' motion för Kammarerna hemställa,

att Riksdagen må hos Kongl. Maj:t anhålla, att 1 § af Kongl. Förordningen af den 21 Mars 1844 måtte erhålla följande förändrade lydelse att tillämpas från och med 1881 års början:

Lotteri må ej af någon inrättas och öppnas för allmänheten. Under lotteri inbegripes hvarje företag så anordnadt, att en på lottdragning eller annan likartad tillfällighet beroende möjlighet erbjudes en eller flera deltagare att utöfver de fördelar, som hvarje deltagare tillkomma, undfå en särskild vinst.

Ej heller vare tillåtet att för egen eller annans räkning utbjuda eller afyttra lotter till penningars eller annan lös eller fast egendoms bortlottande inom eller utom riket, eller att i öfrigt till lotteriföretags genomförande lemna sin medverkan.

Stockholm den 8 Mars 1880.

På Utskottets vägnar:

A. J. LYTH.
